

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	BDZA
De Staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport	Mevrouw M. van Esch
De heer V.P.G. Karremans	Voorzitter
Postbus 20350	Maanweg 174
2500 EJ Den Haag	2516 AB Den Haag
info@bdza.nl	

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
De Staatssecretaris Funderend Onderwijs
Mevrouw M.L.J. Paul
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Onderwerp: Oproep tot urgentie Verbeterplan aanpak Dyslexie

Den Haag, 17 februari 2025

Geachte heer Karremans, geachte mevrouw Paul,

Op 12 juli 2023 stuurde u het Verbeterplan Aanpak Dyslexie naar de Tweede Kamer. Dit plan bevatte een set verbetermaatregelen om de lees- en spellingondersteuning in het primair onderwijs verder te verbeteren en de samenwerking tussen onderwijs, dyslexiezorgaanbieders en gemeenten te versterken. Het doel was om alle kinderen de kans te geven goed te leren lezen, met passende ondersteuning op school en gespecialiseerde dyslexiezorg wanneer dat echt nodig is.

Wij sturen u deze brief, omdat wij ons zorgen maken over de voortgang en de urgentie waarmee de uitvoering van deze plannen wordt opgepakt. Geen van de deadlines genoemd in het verbeterplan is gehaald of lijkt op korte termijn gehaald te worden. In ons overleg met uw ministeries hebben wij deze zorgen herhaaldelijk kenbaar gemaakt.

Als zorgaanbieders willen wij graag onze verantwoordelijkheid nemen en bijdragen aan een succesvolle implementatie van de verbeteraanpak. Tegelijkertijd zijn wij slechts een schakel in de keten.

We waren destijds positief over het feit dat het plan van aanpak erkende dat een groep kinderen onvoldoende profiteert van de extra ondersteuning die de school kan bieden, en dat het daarom noodzakelijk blijft deze kinderen buiten de school extra hulp te bieden. Toch waarschuwden wij toen al dat een concrete langetermijnvisie met heldere tussendoelen ontbrak. We hoopten dat de verdere uitwerking van de verbeterpunten meer inzicht zou geven in dit langetermijnperspectief. Door het gebrek aan urgentie is zowel de uitwerking van de maatregelen als het langetermijnperspectief volledig uit zicht geraakt. Dat is zorgelijk. In de bijlage lichten wij onze zorgen per verbetermaatregel nader toe.

Dyslexiezorg als kop van jut

Dyslexiezorg wordt maar al te vaak als voorbeeld aangehaald van lichte zorg, waarbij direct de vraag wordt gesteld of bekostiging van professionele hulp via de Jeugdwet wel noodzakelijk is. In het recente rapport *Groeipijn* van de commissie-Van Ark werd dyslexiezorg zelfs in verband gebracht met “het veeleisende gedrag van ouders”.

Juist in dit licht is het extra zorgelijk dat er geen urgentie is om de verbeteraanpak dyslexie verder vorm te geven. Als de verbetermaatregelen niet tot daadwerkelijke verbetering leiden, vrezen wij dat het nut en de noodzaak van deze specialistische ondersteuning steeds opnieuw ter discussie zullen staan. Dit is niet uit te leggen aan kinderen met dyslexie, hun ouders, scholen en de professionals die zich dagelijks inzetten om te voorkomen dat kinderen met ernstige dyslexie als laaggeletterden de samenleving betreden.

Toename in aanmeldingen en onze rol

Het gebrek aan voortgang in de verbeteraanpak is ook voelbaar in onze dagelijkse praktijk. Wij zien een stijging van het aantal aanmeldingen, zowel van kinderen met ernstige dyslexie als van kinderen met aanzienlijke leesachterstanden. Deze toename leidt tot lastige keuzes: wij worden gedwongen kinderen af te wijzen die evident

hulp nodig hebben, maar niet binnen de criteria vallen om voor een vergoede behandeling in aanmerking te komen. Deze kinderen vallen nu tussen wal en schip. Dit onderstreept de noodzaak van een goed functionerende keten, waarin onderwijs en zorg elkaar versterken.

Wij willen graag onze verantwoordelijkheid blijven nemen en voorkomen dat kinderen die gespecialiseerde dyslexiebehandeling nodig hebben de dupe worden van een systeem dat niet optimaal functioneert.

Constructieve bijdrage

Onze branche is graag bereid om een bijdrage te leveren aan de Hervormingsagenda Jeugd. Wij waren dan ook verheugd dat de Jeugdautoriteit onlangs¹ in het rapport *Rode draden in tarievenonderzoeken Jeugdhulp* specifiek de dyslexiezorg noemde als voorbeeld waar meer uniformiteit uitstekend zou passen. Ook in de recente voortgangsbrief Jeugd² pleiten Staatssecretaris Karremans en staatssecretaris Struycken ervoor om in te zetten op een forse vermindering van administratieve lasten door landelijke standaarden te realiseren. In zowel ambtelijk overleg als richting de VNG hebben wij aangegeven hier graag over mee te denken. Tot dusver nog zonder concreet resultaat. Via deze weg willen wij onze interesse nogmaals kenbaar maken. We horen graag op welke wijze wij hierover mee kunnen denken.

¹ <https://www.jeugdautoriteit.nl/documenten/rapporten/2024/07/18/rode-draden-in-tarievenonderzoeken-jeugdhulp#:~:text=Het%20Kennis%2D%20en%20Informatiepunt%20Tarieven,stand%20komen%20in%20de%20jeugdhulpsector.>

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/11/05/kamerbrief-over-voortgangsbrief-jeugd>

Tot slot

De gehele keten moet op orde zijn om kinderen met leesproblemen en dyslexie de ondersteuning te bieden die zij verdienen. Wij dragen hier graag actief aan bij en zien dan ook uit naar uw reactie op deze brief.

Met vriendelijke groet,

Miranda van Esch
Voorzitter
BDZA

Bijlage: Zorgen en vragen over de verbetermaatregelen

Kopie aan:

Tweede Kamercommissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Tweede Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Bijlage 1 Zorgen en vragen over de voortgang van de verbetermaatregelen

Wij hebben per verbetermaatregel een aantal zorgen op een rij gezet. Deze zorgen variëren van het ontbreken van zicht op de voortgang van de maatregel tot onvoldoende betrokkenheid bij de uitvoering van de maatregel.

Verbetermaatregel 1. Delen van goede voorbeelden en ervaringen

Het is onduidelijk welke 'veldpartijen' betrokken zijn, welke regio's dit betreft, welke positieve voorbeelden hiervoor benut zijn en wat het effect is geweest. Onze branchevereniging vertegenwoordigt het merendeel van een van de veldpartijen en is niet betrokken bij deze maatregel. Wij werken van harte mee om deze maatregel op korte termijn alsnog handen en voeten te geven. Wij horen graag welke criteria gehanteerd worden om te bepalen of een voorbeeld aangemerkt kan worden als 'positief' voorbeeld, zodat we actief onze leden hierop kunnen bevragen.

Verbetermaatregel 2. Het stimuleren van een poortwachtersfunctie

VWS en OCW zijn hier conform de planning in het najaar van 2023 over in gesprek gegaan met de samenwerkingsverbanden en met gemeenten. Het is niet duidelijk of dit gesprek heeft plaatsgevonden, welke afspraken zijn gemaakt en welke effect dit heeft gehad. Wij zijn dus een groot voorstander van onafhankelijk belegde poortwachtersfunctie, zodat alleen die leerlingen die het echt nodig hebben een beroep doen op onze capaciteit.

Verbetermaatregel 3. Verbeteren van de afstemming tussen zorgaanbieders en school, door onderwijs te betrekken bij de gemeentelijke aanbesteding en kwaliteitseisen.

VWS zou in het najaar van 2023 met gemeenten in gesprek gaan over hoe zij kunnen stimuleren dat de afstemming tussen zorgaanbieders en school verbeterd wordt bij de ED zorg en de nazorg na afloop van de behandeling, bijvoorbeeld via het formuleren van extra eisen bij de contractering of aanbesteding of via het OOGO. Wij zijn niet op de hoogte van de uitkomsten van dit overleg. Welke afspraken zijn

gemaakt? Worden deze nu in de praktijk gebracht? Is er zicht op resultaat? Is er oog voor dat extra eisen in aanbestedingen niet tot onnodige extra administratieve lasten (dus kosten) zullen leiden.

Verbetermaatregel 4. Inrichten van een landelijke datamonitor

De uitwerking van deze landelijke datamonitor zou in 2023 plaatsvinden. Voor zover wij kunnen overzien is hier weinig tot geen voortgang op geboekt. Daar waar gesprekken hebben plaatsgevonden is onze branche (nog) niet betrokken. Om deze reden richten wij ons nu ook tot u. Wij zijn groot voorstander van een door een onafhankelijke partij beheerde, georganiseerde en gefinancierde database. Wij zijn gewend op verschillende manieren verantwoording af te leggen over ons werk. Het aanleveren van data hoort daar ook bij. De manier waarop dat op dit moment georganiseerd is, is voor ons niet langer houdbaar. Wij zijn nu verplicht om deze database zelf te financieren. Een substantieel deel van onze verplichte afdracht aan het NKD (jaarlijks gezamenlijk een kleine half miljoen euro) wordt al jaren geïnvesteerd in het ontwikkelen van een database. Daarbij komt dat aanbieders ook data moeten aanleveren aan het CBS. Dubbele administratieve lasten en dubbele kosten dus. Wij roepen u op om hier met spoed een oplossing voor te realiseren en vaart te maken met het inrichten en duurzaam financieren van een landelijke datamonitor.

Verbetermaatregel 5. Meer aandacht voor lezen, spellen en dyslexie in (leraren)opleidingen.

Vanuit het Masterplan basisvaardigheden zijn afspraken gemaakt om meer aandacht te besteden aan effectief leesonderwijs. Zoals u zelf al aangaf in de verbeteraanpak gaat dit met name om de ondersteuning op ondersteuningsniveau 1 en 2. Wij zijn benieuwd welke afspraken er zijn gemaakt met (leraren)opleidingen om meer kennis te ontwikkelen over ondersteuningsniveau 3, conform het advies in het rapport *Overheveling zorg voor ernstige enkelvoudige dyslexie naar het*

*onderwijs?*³ In uw verbeteraanpak geeft u aan dat hiermee in 2023 gestart is.

Verbetermaatregel 6. Ieder schoolbestuur borgt de expertise en kan daarvoor een schoolondersteuner dyslexie inzetten.

In uw verbeterplan geeft u aan dat u hierover in het najaar van 2023 in gesprek gaat met schoolbesturen en samenwerkingsverbanden. In onze reactie op de concept maatregelen uit het verbeterplan gaven wij al aan dat een dyslexieondersteuner bij het samenwerkingsverband goed zou kunnen werken mits de dyslexieondersteuner de kennis heeft om het juiste advies te kunnen geven (opleidingseisen, dyslexiespecialisme). Ook was niet duidelijk hoeveel capaciteit samenwerkingsverbanden hiervoor vrij zouden moeten maken en of hier financiële middelen voor beschikbaar zouden komen. Ook riepen wij u op om de meerwaarde van de functie tijdig en regelmatig te evalueren. Destijds hebben wij ook aangegeven dat de kennis die deze functionaris in huis zou moeten hebben aanwezig is bij onze leden. Het zal ingewikkeld zijn voor de dyslexieondersteuner binnen het samenwerkingsverband om op kennisniveau te blijven. Niet alle samenwerkingsverbanden zijn vanzelfsprekend toegerust (wat betreft kennisinfrastructuur, scholingsbeleid, financiële middelen, intervisie, etc) om de kennis up-to-date te houden. Heeft u zicht op hoeveel dyslexieondersteuners er sinds 2023 zijn aangesteld door samenwerkingsverbanden en wat de resultaten zijn? We praten graag mee over de verdere uitwerking hiervan.

³ <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-82f44812-b6d5-4219-9c08-9cdb870622eb/pdf>